

Číslo projektu: CZ.1.07./1.5.00/34.0938 Název projektu: Zlepšení podmínek pro vzdělávání na SUŠ, Ostrava

ČÍSLOVKY

Numeralia

ČÍSLO DUM: VY_32_INOVACE_CJL_3_35

**Číslovky vyjadřují počet, pořadí,
násobek apod.**

Číslovky dělíme na určité a neurčité
(*patnáct/několik*), určujeme u nich pád.

DRUHY ČÍSLOVEK:

**základní, řadové, druhové, násobné,
podílné**

Číslovky určité se v textu píší *číslicemi* jen v
datech, ve větách smyslu *matematického* a
statistického a v těch případech, kdy jsou
složitější.

Základní

KOLIK?

*(jeden, sto, několik, mnoho,
pět milionů šest set
osmdesát tři,
dvaadvacet, málo)*

Úkoly:

1. Rozdělte číslovky uvedené v pravém sloupci na určité a neurčité
2. Jaké pravidlo platí pro zápis složených číslovek?

*!!!Blahopřeji ti ke tvým 40ti
letům.*

*Blahopřeji ti ke tvým 40
letům.*

*Blahopřeji ti ke tvým
čtyřicetinám.*

Řadové

KOLIKÁTÝ? KTERÝ?

třetí, osmnáctý, dvacátý
první, jedenadvacátý,
několikátý

Úkoly:

1. Kdy zapisujeme
číslovky určité pomocí
číslic?

pátá třída – 5. třída

Karel Čtvrtý – Karel IV.

2. Převeďte ze základní
na řadovou –

na straně 7 – na 7. straně

tři miliony dvě stě tisíc
pět set osmdesát dva

Druhové

KOLIKERÝ?

dvoje, dvojí, troje,
šestero, sterý,
několikero

Úkol:

*Vyhledejte v učebnici
informaci o pojmu
souborové číslovky.*

!!!

troje nůžky (= tři nástroje)

ale

trojí nůžky (= tři druhy)

Násobné

KOLIKANÁSObNÝ?

KOLIKRÁT?

Úkol:

Vyhledejte na internetu nějakého úspěšného sportovce a zjistěte kolikanásobným mistrem se ve své disciplině stal.

několikrát,
dvojnásobný, dvakrát,
osmnáctkrát,
patnáctinásobný,
několikanásobný,
mnohokrát,
mnohonásobný

!!! ~~pět~~krát!!!

Podílné

PO KOLIKA?

*(Jde o
předložkové výrazy)*

po jednom,
po dvaceti
po několika

*Některé číslovky určité mají také druhotný
význam číslovek neurčitých:*

mám sto chutí, tisíc výmluv, tisícerý dík

Skloňování číslovek

DVA, OBA, DVĚ, OBĚ:

2. p. – dvou, obou

3. p. – dvěma, oběma

6. p. – dvou, obou

7. p. – dvěma, oběma

(Přišla za mnou s oběma svými dětmi.)

TŘI, ČTYŘI

2. p.- tří (třech = hovorový), čtyř (čtyřech = hovorový)

7. p. – třemi, čtyřmi

STO

- 1. ke stu korunám, o stu korunách**
- 2. ke stu korun, o stu korun**
- 3. ke sto korunám, o sto korunách**

ÚKOL:

Vyhledejte v učebnici možnosti skloňování číslovky TISÍC se stovkami, desítkami a jednotkami.

Poté vyskloňujte následující číslovky:

358, 9 632, 7 123 842

Použitá literatura:

STYBLÍK, V., ČECHOVÁ, M. *Základní mluvnice českého jazyka*. Praha: SPN, 2004.